

MONUMENTELE ÎNCHINATE EROILOR DÎMBOVIȚENI DE LA 1877

GEORGETA VLASCEANU, CONSTANTIN NĂSTASE

Dorobanții de la 1877 luptînd cu vitejie și eroism la Grivița și Plevna, la Rahova, Smîrdan și Vidin, au consfințit cu singele lor independența de stat a României. Aceasta „a dat un nou și puternic avînt dezvoltării economice și sociale a țării... a permis afirmarea tot mai viguroasă a poporului nostru ca națiune de sine stătătoare“¹.

Ceea ce afirmase Mihail Kogălniceanu, exponent al năzuințelor maselor largi populare, în parlamentul român, tinăra dar puternica armată română a confirmat cu fapte de arme înălțătoare pe cîmpul de luptă de dincolo de Dunăre. Vitejia și bărbăția ofițerilor pornea din convingerea oamenilor plecați de acasă, de la plug, că se luptă pentru o cauză dreaptă și nobilă, că libertatea țării și a lor depinde tocmai de rezultatul acestui război pornit împotriva dușmanului de secole. Ei nu și-au precupețit nici un efort, răspunzînd chemării datoriei de a se bate pînă la ultima picătură de sînge și energie pentru dreptul poporului român de a-și decide singur soarta, de a-și orîndui viața după vrerea sa. Din efectivul total de aproximativ 100.000 de ostași români mobilizați, din care peste 58.000 formau armata operativă, aproape 10.000 au căzut la datorie în singeroasele lupte de la Grivița, Plevna, Vidin, etc. Dintre aceștia 2.696 de militari români au fost loviți de armele vrăjmașilor pe timpul atacurilor asupra redutelor Grivița 1 și Grivița 2, din zilele de 27 și 30 august 1877. Pe 6 septembrie și 7 octombrie, în timpul asaltului asupra redutei Grivița 2 au căzut morți și răniți, alți 2.076 dorobanți, artișteriști, roșiori sau călărași. Celelalte lupte duse pînă la încheierea războiului au înmulțit numărul jertfelor umane aduse cauzei atît de scumpă tuturor românilor : neatîrnarea țării.

Totți acești eroi căzuți pe cîmpul de luptă într-un moment în care România era atît de puțin cunoscută pe plan internațional, lăsau urmașilor moștenirea sfîntă a iubirii de țară și crudul adevăr că independența se cucerește și se apără adesea chiar cu sacrificiul suprem. Moștenirea aceasta va renaște în 1916—1918, la fiii și nepoții celor căzuți la Plevna, care în triumghiul eroic Mărăști, Mărășești și Oituz au dat tot ceea ce înseamnă luptă, dîrzenie, curaj, uitare de sine, sacrificiul suprem în numele patriei pentru desăvîrșirea unității naționale statale.

¹ Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, p. 34.

Toate acestea vor fi ridicate pe culmi și mai înalte de luptătorii insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste din august 1944 și războiul antihitlerist.

Tuturor acestora care nu și-au precupețit viața pentru dreptul poporului român de a fi el însuși, le-au fost ridicate din piatră și bronz monumente care ne vorbesc, în graiul simbolurilor, despre mari comandanți și simpli ostași, despre nume de răsunet sau anonime, despre mulțimi trăind momentul istoric la aceleași cote înalte, în aceleași fierbinte și nemărginit devotament față de patrie.

Și în județul nostru, imediat după terminarea operațiunilor militare din Bulgaria și după ce este cunoscută situația exactă a celor căzuți la datorie, populația împreună cu autoritățile vor ridica în centrul localităților monumente care să le amintească lor, precum și urmașilor lor despre vitejia celor dragi, să fie pildă pentru urmași că independența și neatinerea au fost cucerite cu arma în mână și cu nenumărate jertfe umane. Primul monument ridicat în județ a fost cel de la Vișina în anul 1878 lucrat în piatră de un autor necunoscut din inițiativa locuitorilor satului, monumentul cinstind memoria soldatului Matei Dragomir.

La 5 mai 1900 este dezvelit cel mai important monument al eroilor căzuți în războiul pentru independență, la Teiș. Pe plăcuțele de marmură încastrate pe fațada estică a monumentului, sînt săpate numele eroilor căzuți la Grivița în 30 august 1877 și Plevna, 28 noiembrie 1877, din regimentele III-Linie și VII-Dorobanți (monumentul a fost restaurat în primăvara anului 1977 prin grija Comitetului județean Dîmbovița pentru cultură și educație socialistă).

Un alt monument care cinstește memoria eroilor de la 1877 și ridicat în primii ani ai secolului XX este cel de la Potlogi. Lucrat de inginerul M. Bruneanu și sculptorul Aristide Iliescu în anul 1910, din inițiativa locuitorilor comunei, monumentul reprezintă un soldat în uniformă de dorobanț. De menționat faptul că primăria comunei prevedea în bugetul pentru anul 1910/1911, 500 lei pentru construirea unui monument în cinstea eroilor de la 1877².

După primul război mondial, sub conducerea societăților „Mormintele eroilor” și „Cultul eroilor” vor fi continuate lucrările de ridicare a unor noi monumente care să cinstească memoria eroilor căzuți atît în războiul de independență, cît și în războiul neatinării. Astfel, la 9 octombrie 1929, Ministerul de Interne ordonă Prefecturii județului Dîmbovița, ca în colaborare cu societățile „Mormintele eroilor” și „Cultul eroilor”, să îngrijească de înființarea la Tîrgoviște a unui cimitir de onoare al eroilor și a unui monument. Se cere, de asemenea, îngrijirea mormintelor eroilor răspîndite în cuprinsul județului³. Pe de altă parte comitetele locale pentru ridicarea monumentelor din localitățile județului, cer prefecturii județului Dîmbovița, acordarea unor ajutoare bănești, pentru terminarea sau ridicarea monumentelor din satele lor.

Școala de agricultură din Nucet solicita la 5 martie 1925 Prefecturii ajutor bănesc necesar terminării lucrării monumentului eroilor căzuți în război, ce va fi ridicat în curtea școlii⁴, iar Comitetul pentru ridicarea

² Arh. St. Dîmbovița, Fond Prefectură, dos. 3/1910, f. 89.

³ Idem, dos. 30/1929, f. 544.

⁴ Idem, dos. 34/1924, f. 299.

monumentului eroilor din satul Podu Rizii, comuna Braniștea cerea Prefecturii ajutor bănesc pentru același scop. În această ultimă adresă se arată că din cei 86 locuitori plecați pe front, 42 au căzut pe cîmpul de luptă (aici este vorba de primul război mondial)⁵.

Erau însă și alte surse de obținerea banilor necesari ridicării monumentelor. Că este așa, ne-o confirmă o știre apărută în ziarul „Legea nouă” din 31 martie 1919, care spunea : „ În 11 aprilie, în saloanele școlii din comuna Pietrari se va ține o serbare sub patronajul doamnei Natalia Maior Georgescu. Banii încasați vor servi ca fond pentru ridicarea unui monument pentru cei care au căzut pe cîmpul de luptă⁶.

La rîndul lor, primăriile comunale din județ alocă, din bugetul propriu o anumită sumă pentru ridicarea monumentelor eroilor. Astfel, din bugetul extraordinar al județului Dîmbovița pe anul 1924 s-a prevăzut alocarea a 20.000 lei contribuție la ridicarea monumentului eroilor din Tîrgoviște⁷, iar la capitolul IX al bugetului de cheltuieli al județului Dîmbovița pe anul 1924, 10.000 lei pentru ridicarea monumentului eroilor de la Mănăstirea Dealu⁸.

Comuna Scheiu prevăzuse pentru anul 1928, 6.000 lei pentru ridicarea monumentului iar comuna Dragodana prevăzuse 3.000 lei.

Alte comune, cum sînt : Băleni Români, Comișani, Brătești, Văcărești, etc. au alocat anumite sume de bani necesare ridicării monumentelor, care să cinstească memoria celor căzuți pe cîmpul de luptă. Alături de cei căzuți în luptele de la Mărăști, Mărășești, Oituz, rămăseșeră vii, încă în memoria consătenilor lor dorobanți, roșiori, artileriști și vînători de la 1877. Numele lor, înscrise astăzi pe majoritatea monumentelor ridicate între cele două războaie mondiale au rămas imortalizate în listele de eroi care s-au păstrat mulți ani în lăcașurile de cult și din care cîteva au rămas pînă în zilele noastre. Din aceste liste s-au inspirat și sculptorii N. Ap. Gava și Ion Gh. Florea din Albești, cînd au săpat în piatra de Albești numele eroilor Niță Delureanu, Andrei Petre și Ioniță Stoica din Colanu, sau cei care au ridicat monumentul din Costeștii din Vale cînd au scris pentru nemurire numele caporalului Prodan Stan și a soldaților Dragomir I. Păduraru și Petre N. Radu.

Prin ceea ce au săvîrșit pe cîmpul de bătălie, prin mărețele idei ce le-au slujit, prin nemărginita iubire de țară probată în sacrificiul suprem, acești eroi ne sînt contemporani, căci, așa cum se spune în poezia săpată de Vasile Blendea în 1935, pe monumentul eroilor din satul Puroinica, comuna Mătăsaru :

„Voi trăiți în flori de luncă
Și-n izvoare de cristal
Voi trăiți în doina dulce
Ce răsună de pe deal

Liniștit vă fie somnul
Astăzi bravilor eroi.

⁵ Idem, dos. 40/1921, f. 25.

⁶ „Legea nouă” din 31 martie 1919.

⁷ Arh. St. Dîmbovița, Fond Prefectură, dos. 1/1924, f. 6.

⁸ Idem, dos. 2/1925, f. 4.

Glorie vă strigă țara
 Veți fi pilda pentru noi.
 Neclintiți vom face stîncă
 Să păstrăm ce ne-ați lăsat
 Tot pămîntul țării noastre
 Ce-i cu sînge amestecat.

Glorie vă zicem astăzi
 Scumpi eroi ai României
 Ce-ați văzut prin moartea voastră
 Un simbol al vitejiei
 Glorie, vă strigă țara
 Pentru singele vărsat
 Glorie, vă strigă satul
 Nimenea nu v-a uitat.
 Voi trăiți în mintea noastră
 Și în inimă de mamă
 Voi trăiți în copilașii
 Care încă vă mai cheamă.“

ANEXA I

1. *Monumentul eroilor din satul Băleni-Români, comuna Băleni*, ridicat de un comitet de inițiativă, are soclul format din două corpuri paralelipipedice, delimitate de un brîu cu elemente triunghiulare. Ca ornament, monumentul prezintă o sabie cu teaca încrucișată, cu o cască în partea de sus, iar jos o cruce. Este lucrat din piatră, marmură și bronz (vulturul). Dimensiuni : L bazei = 1.10 m : l bazei = 1 m ; Î = 4,30 m ; Inscripția „Eroilor morți în războiul de la 1916—1919 și 1877—1878 : Comisie Dumitru, Săileanu Gh., Vieru Dumitru“.

2. *Monumentul eroilor din satul Vișina, comuna Vișina*, construit în 1878, autor necunoscut, lucrat din piatră, La partea superioară se află sculptat profilul unui dorobanț încadrat cu o ramură de stejar. Soldatul este în echipament de luptă, pușca la ochi. În spate se află o coroană din frunze de măsline. Sub medalion este vâpătată inscripția „Eroi/ morți pentru țară/ în războiul pentru/ independență/ 1877—1878/ Matei Dragomir/.

3. *Monumentul eroilor din comuna Buciumeni* pe lângă numele ostașilor căzuți în primul război mondial este trecut și cel al sergentului Albulescu Ion din regimentul 7 Dorobanți (1877).

4. *Monumentul eroilor 1877—1878 din comuna Potlogi*, lucrat în 1910 de inginerul M. Bruneanu și sculptorul Aristide Iliescu, din inițiativa locuitorilor comunei reprezintă un soldat în uniformă de dorobanț. Soclul este format din volume paralelipipedice, pe care sînt prinse plăcile de marmură. Inscripția : „Ridicatu-sa acest monument istoric național în amintirea vitejiei armatei române dovedită pe cîmpiile Bulgariei în războiul din anul 1877—1878. Dindu-ne neatinrarea... 1910 octombrie. Voi toți martori Badea Dan și Mărin Gh. din satul Potlogi. Că mulți din patrie au căzut în lupte și au murit în ea. Ce poate țara să vă dea. Azi cînd țărîna v-ați făcut. De cit un nume de eroi căzuți pe cîmpul de război și să v-arate în viitor... tuturor de pe la noi. Vouă celor ce v-ați războit pentru neatinrarea venim acum la rîndul nostru să vă aducem o închinare ca eroi de mari legende, venim să vă privim în față iar ca nepăsători de moarte și disprețuitori de viață, ați probat cu moartea voastră, lumii pusă în mirare, că din vultur vultur naște și din stejar stejar răsare.“

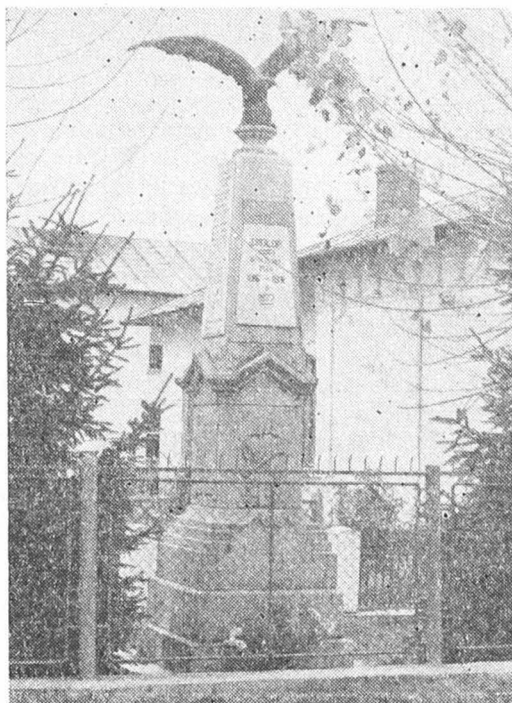

Fig. 1 Monumentul eroilor din satul Băleni-Români

Fig. 2 Monumentul eroilor Războiului pentru Independență din 1877—1878 din satul Vișina

Fig. 3 Monumentul eroilor Războiului din 1916—1918 din satul Vișina

Acest monument s-a ridicat prin stăruința următorului comitet : C. Dumitru — prefect, N. Brătoiu — administrator, Alexandru Barbu — președinte, C. Mihăilescu — învățător, președinte, Economu N. Constantinescu, Carier Ioan, Marinescu Nitar — secretar, M. Dănescu — primar, I. Cristescu — preot, D. Sorescu, S. Tudor, C. Mihăescu, Constantin I. Stanciu, C. I. Cristescu, Zamfirescu, M. Dumitrescu, Dumitru Selaru, I. P. Vistierescu, I. M. Zăvoianu, I. D. Stănescu, R. Radu plutonier.

5. *Monumentul eroilor 1877—1878, 1916—1919 din satul Vlădeni*, comuna Dărmănești, lucrat în piatră, mozaic și bronz are soclu compus din patru corpuri paralelipipedice, susținut de o platformă de formă pătrată. Dimensiuni : Postament 1,25/1,25 m ; baza soclului 0,75/0,75 m ; \bar{I} soclu = 3,23 m. Inscripția : Alături de numele ostașilor căzuți în războiul 1916—1918 sînt trecuți cap. Mihai Ilea, soldați Moise Mihai, Ioan S. I., Bălan Matei, căzuți în 1877—1878.

6. *Monumentul eroilor din satul Glodeni*, comuna Glodeni, situat în apropierea școlii, lucrat în 1938 de C. Brussio cu contribuția bănească a căminului cultural „Înfrățirea“, este ridicat pe o platformă cu mai multe trepte pe care se sprijină un soclu realizat în formă de cruce pe toate cele patru laturi. La partea superioară se află o platformă pe care urma să fie fixat un soldat. Dimensiuni : L bază 4 m ; l bază = 2 m ; \bar{I} = 6 m. Inscripția : „În amintirea eroilor din comuna Glodeni. Dinu Stan 1877... (urmează numele eroilor căzuți în 1916—1918).

7. *Monumentul eroilor 1877—1878, 1916—1918 din comuna Costești din Vale* ridicat la 28 august 1923 din piatră, marmură și beton și amplasat în fața bisericii ; are crucea din piatră așezată pe un postament octogonal. Pe laturile înguste ale crucii, ca ornamente, două ramuri de laur încrucișat. Platforma, pătrată, din beton.

Dimensiuni : postament : 2,10/2,10 m ; cruce \bar{I} = 2,40 m, soclu = 0,60/0,40 m. Inscripția : „Locuitorii comunei Costești 1916—1918 ca cinstire și veșnică amintire eroilor morți pentru întregirea neamului (...) — urmează numele eroilor căzuți în luptele din 1916—1918, Stan Prodan, Dragomir I. Păduraru, Petre N. Radu, Ion (Sivache. n.n.), Constantin D. Stama(...) (1877—1878).

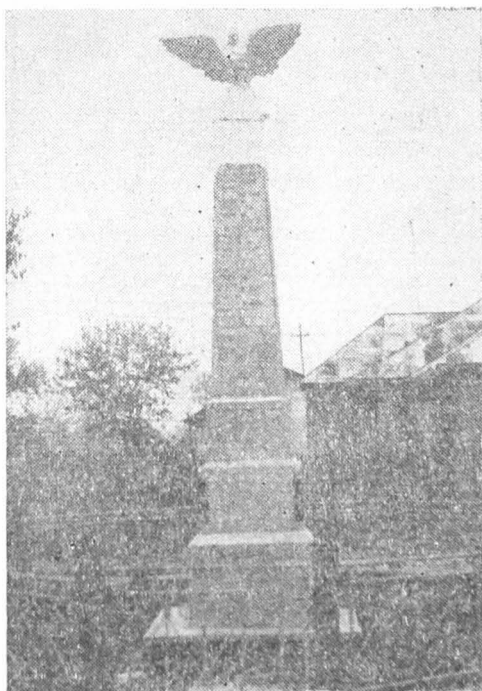

Fig. 4 Monumentul eroilor din satul Vlădeni, comuna Dărmănești

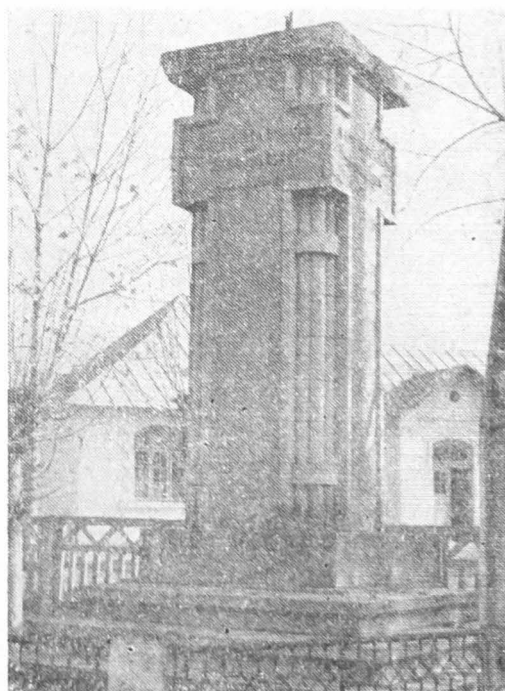

Fig. 5 Monumentul eroilor din satul Glodeni, comuna Glodeni

Fig. 6 Tabelul eroilor satului Costeștii-din-Vale (1877—1878), aflat în pronaosul bisericii.

În aceeași comună în pronaosul bisericii se află un tablou cuprinzînd numele eroilor căzuți în războiul pentru cucerirea independenței României, fiind trecute gradele și unitățile din care au făcut parte respectiv regimentul III-Linie și VI-Linie.

8. *Monumentul eroilor de la 1877—1878, 1916—1917 de la Teiș*, este ridicat la 5 mai 1900. Inscripția : „Ostașii morți pentru neahtinare în războiul din 1877—1878 din regimentul III-Linie : Poenaru N., locot ; Bucur Davidescu, sublocot., sergenți Dîmbovița comună, Georgescu I. Produlești, Dolgiu Rucăru D. Budan. Ilfov Sparlea G. Militari, caporali Buzău Nicolae N. Năieni, Dîmbovița Pătrașcu D. Colibași, Prodan S. Costești, Ilfov Tudor M. Fierbinți, Argeș Zamfir I. Olaru, Eranca P. Budești, Basangeac S. Cepari (coloana II) Constantinoiu D., Duță S. Dedulești, Matan S. Humle, Neru I. Rachitele, Buzău Negrea Boldești, Bucur R. Glodeanu, Dîmbovița comisie D. Băleni, Săileanu C., Olteanu M. Corvu, Radu P. Costești, Ionescu C. Pierșinari, Pătrănoiu M., Minescu S., Picior de Munte, Stancu D. Poiana, Badea N. Potlogi, Stan V. Văcărești, Constantinoiu N. Dolgiu, Gogoneață C. Cetatea, Marin M., Burduca C., Florești, (coloana a III), Budrucea M, Motrunea G., Gangiu B. Floreasca, Barleșteanu I. Petrișor, Bratan D., Ioan I., Jurnea V. Budari, Gavrilă M. Siliștea, Enache I. Turcanan, Chiot C. Urzicuța. Ilfov. Badea A. Dărvari, Mustața C. Copăceni, Tudor M. Fierbinți, Dobre B. Poenari, Lixandru R. Costinari, Tocea M. Lamotești, Grigore D. Merii, Radu I. Orezeni, Burican E. Penari. Mehedinți. Calesuia I. Gemeni, Chelu I. Obîrșia“.

În partea de jos : „Grivița/ 30 august 1877“. (Spre stradă). Din regimentul III-Linie, Badea C. Slaroma, Nicuță C. Bușoiu, Prahova, Grigore A. Sangeru, Verzea N., Dragoș I. Breaza, Radu N. Prugureni, Gheorghe G. Draganeș, Romanai, Iordache N. Ungureni, Tecuci, Ursu I. Muscelu, Teleormanu, Opinca L. Beuca, Stanida S. Ciobaneș, Burcea I. Dobroteș, Pleșa M. Curcan, Cane D. Orleasca, Rac I. Parlita, Gh. D. Perii, R. Lungu M. Segarcea Habnateanu D. Țigănești, Strimbeni, Dracea Buv. Turnu Măgurele, Moraru I. C. Vișinești, Moraru N. C., Popescu N. Vlașca, Matei D. Vișina, Bocea D. Lețca, Mărgărit S. Scurta, Batalionul Dimbovița, reg. VII-Dorobanți, Florescu A. sublocot., sergenții Albulescu I, Țița, Nițoi V. Bezdead, soldați, Ciorlea M., Mihăilescu C. Dobra, Vieru D. Băleni, Constantin M. Bărculeț, Dumitru M. Boțescu, Parashiva I. Cucuteni, Pîrvulescu N., Rizea A. Ghi-nești, Ileana I. Glamboca, Iosif G. Gura Foi, V. Ursei, Bucuroiu I. Țapu S. Țapu C., Gheorghe S. Hulubești, Ioan S., Dinu D. Lucieni, Burlacu I. Moroieni, Puspan I., Roilă I., Burtoiu I., Popoiu B., Porojan I., Stancu D., Chivu S. Ocnita, Marin C. Pătroaia, Laculea A. Poiana, Mavroghele O., Pitulice S., Anghel C., Anghelinu G., Popescu R., Constantin I., Ioan G., Bucuroiu N., Olaru I., Popa I., Preotu P., Andrei I. Tătărani, Ilinca B., Voicu C., Titu, Vlad C. Văcărești.“

În partea de jos în stînga „V mai 1900, Recunoștință eroilor de la 1877. comandant locot. colonel A. Dumitrescu“.

9. *Monumentul eroilor din satul Ghirdoveni, comuna I. L. Caragiale* ridicat în anul 1920 cu contribuția obștei, pare un monument funerar obișnuit, căruia i s-a dat destinația actuală. Inscriptia : „Ridicat de obștea Ghirdoveni, anul 1920, în amintirea eroilor căzuți în războaie pentru patrie și neam“. Dinu Stan 1877 (...) urmează numele eroilor căzuți în primul război mondial.

10. *Monumentul eroilor din comuna Dragodana, sat Dragodana*, ridicat după primul război mondial cu contribuția sătenilor, are soclu înalt format din patru volume paralelipedice și este compus din trei registre, terminate la partea superioară cu un vultur care ține în gheară o sferă. Dimensiuni : 250×50×60 cm. Pe latura de est inscripția : „(numele eroilor căzuți în primul război mondial) 1877 : Bădescu Badea, Anca Gh., Marin St. Marin, Marin Dumitrache Vasile, Chiru Nic., Ene Nicolae, Drăgan N. Stan, Cristea Ion, Radu Dragomir, Oprea C-tin., Popescu C. Haralambie, Dan Voicu, Radu Dumitru, Iordache C-tin., Ion Ion, Ion Gh., Ioniță D-tru., Vlad Marin, Băncilă I. Tănase, Ioniță Gh. Dumitru“.

11. *Monumentul eroilor 1877—1916—1918 din satul Colanu, comuna Ulmi*, executat în 1937 din inițiativa unui comitet comunal de către N. Ap. Gava și Ioan Gh. Florea din Albești, are soclu format din șase corpuri paralelipedice. Pe segmentul patru se află placa funerară, incizată în piatră. Dimensiuni : Î = 4,50 m, L bază = 1,25 m. Inscriptia : Pe fațada de nord și vest sînt trecut numele eroilor căzuți în războiul pentru întregirea neamului. Pe fațada de est : „Omagiu de recunoștință luptătorilor independenței din 1877, Niță Delureanu, Andrei Petre, Ioniță Stoica, Gh. Cefălan, Nicolae Teodorescu. Ridicatu-sa acest monument în anul 1937 prin stăruinta următorului comitet : Diaconu Andreescu — președinte, Stelian Predoiu — învățător, G. Constantin — primar, N. Popescu, V. Stoica — notar, G. Ionescu, G. Nicolescu, I. Andreescu, Gh. Petrescu, V. Ionescu, N. Nicolae — invalid.“

12. *Monumentul eroilor din satul Mănăstirea, comuna Cobia* lucrat de Nicola Karaghiorghis din Pitești, cu contribuția bănească a locuitorilor avînd un soclu format din trei volume paralelipedice așezate pe o platformă cu trei trepte. La limita între soclu și monumentul propriu-zis este o platformă de formă pătrată. Pe fațada de vest, atît pe soclu cît și pe monumentul propriu-zis se află lista cuprinzînd numele eroilor precum și semnătura sculptorului. Dimensiuni : L = 1,20 m, Î = 6 m, l = 1,20 m. Inscriptia : După numele eroilor din primul război mondial : „1877—1878“ Nicolaescu Istrate brig., Liculescu Marin sold., Mușat C., Stan sold., Stoica Niță Soare sold.

13. *Monumentul eroilor din Valea Voievozilor, comuna Răzvad*. Ridicat în anul 1936 din inițiativa unui comitet parohial, compus din : Preot Ion Cristache, Ispas Marinescu, Gheorghe Toboșaru, ad. cpt., Dumitru Măcelaru, Nicolae Furtună — învățător, Ștefan Tomescu, Ștefan C., Ionescu Brînzoiu — primar, Ion Apostolescu — fost primar, are pe fațada de vest următoarea inscripție : „Eroi din războiul pentru independență 1877—1878, soldat Dumitru Oprea, reg. VIII-Linie, soldat Ion Vintilă reg. VIII-Linie“.

14. *Monumentul eroilor de la 1877, 1916—1918, satul Pierșinari, comuna Văcărești, executat în 1936 de I. G. Florea și N. Ap. Sava C. Albești, Muscel, are un postament format din trei trepte pe care este așezat soclul format din șase corpuri dreptunghiulare. Ultimul corp prezintă pe toate fațetele același ornament : o cruce. Pe cel de al cincilea segment, pe toate fațetele se află un medalion ce reprezintă o sabie și o teacă încrucișate avînd în centru o cască. Pe segmentul patru se află placa funerară incizată în piatră. Inscripția : După numele eroilor căzuți în primul război mondial, pe fațada de est : „Morți în războiul 1877—1878 Ionescu C-tin., Pătrănoiu Marin.*

15. *Monumentul eroilor din Răzvadul de Jos, lucrat de Vasile Blendea în 1936, din inițiativa unui comitet comunal, are înscris pe bronzul din față : „1877 soldați : Dragomir C-tin., Dima St.“.*

16. *Monumentul eroilor din Ocnîța, lucrat în 1937 de Vasile Blendea, cuprinde și numele soldatului Chivu Stan din reg. VII-Dorobanți.*

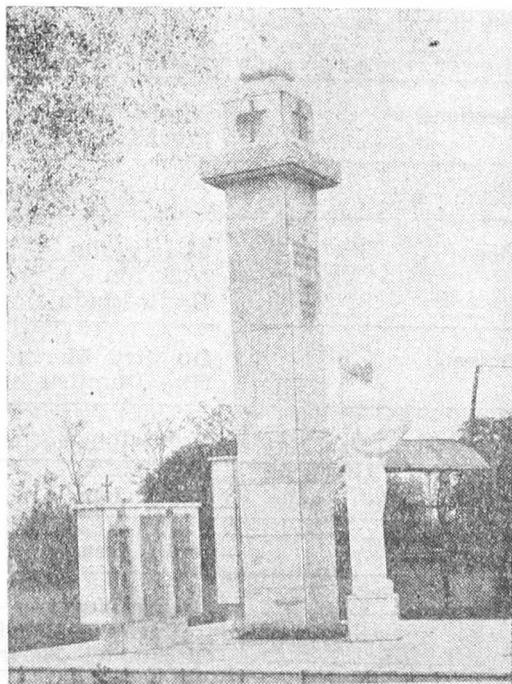
17. *Monumentul eroilor din Răcari, lucrat în 1924 de Gh. Tudor cu contribuția bănească a locuitorilor comunei are săpat pe placa de marmură, pe lîngă numele eroilor din 1916—1918 și pe cel al soldatului de la 1877, Caracu D-tru.*

17. *Monumentul eroilor din satul Căprioru, ridicat la 20 mai 1868 prin grija urmașilor eroilor căzuți pe cîmpul de luptă, are soclul compus din trei volume paralelipedice. Pe secțiunea a II-a se află cele două plăci funerare, secțiunea a III-a are ca ornament două săbii încrucișate, avînd în centru o cască.*

Inscripția : „În amintirea eroilor morți pe cîmpul de luptă în războiul pentru independență 1877. Soldați : Andrei Iacob, Bădică Marin, Ilinca N. Bucur“ (urmează numele ostașilor căzuți în cele două războaie mondiale).

18. *Monumentul eroilor din satul Băleni-Sîrbi, comuna Băleni, ridicat prin grija locuitorilor satului în 1975, sculptor Duman Ion, este format din mai multe părți : I-volum paralelipedic, avînd la partea superioară o platformă ale cărei muchii au un decor vegetal. Deasupra acestei platforme este un alt volum paralelipedic cu fațetele ornate cu cruci. În partea superioară, deasupra unei figurări de flăcări se află o cruce latină ; II. Femeie (rezolvare în planuri mari, sintetice, drapaje stilizate) ținînd în brațe o cunună. Dimensiuni : soclu : $0,40 \times 0,40 \times 5$ m ; anexa sculptată : $0,32 \times 0,40 \times 1,80$ m ; placa I : $1,05 \times 0,80 \times 0,20$; placa II : $1,55 \times 0,84 \times 0,24$ m. Inscripția : „Eroilor din Băleni Sîrbi căzuți pentru independență, între-*

Fig. 7 Monumentul eroilor din satul Băleni-Sîrbi

girea și apărarea patriei. Ridicat în anul 1975, paroh preot Popescu Vasile, sculptor Duman Ion... 1877, Dumitru C-tin, Gheorghe Dușcu, Gheorghe Matei, Ivan Anghel, Ignat Crăciun, Ilie Naiden, Ion Vlăjan, Matei Milea, Nițache Niță, Nicolae Lilea, Neculea Petcu, Petru Tonea, Paraschiv Dam, Petrișor Lanea, Toma Milea, Sfetcu Dobrin“.

În județ mai sînt cinci monumente ale eroilor care au înscris pe plăcile funerare numele ostașilor din regimentele III și VII-Dorobanți, căzuți pe cîmpul de luptă în campania 1877—1878 și anume :

1. *Moreni* : Irimescu Alexandru (monument ridicat în 1921).
2. *Buciumeni, satul Valea Leurzii* : Ciorobea P. Matei 1877.
3. a) *Moșăieni* : „1877—1878 : Brătioiu I. D. (soldați Brătioiu S. I., Popoiu Banu, Porojan I., Staicu Dragomir)“ ; b) *Moșăieni, satul Cucuteni* : Pirvulescu N. 1877.
4. *Mănești, satul Dragomirești* : „eroi morți pentru patrie 1877, Bondoc Ilie“.
5. *Ludești, satul Scheiu de Jos* : camp. 1877, Ion Stan, sold.“.

ANEXA 2

(Lista eroilor de la 1877, existentă la Biblioteca Academiei R.S.R.)

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Bădulești	Ionescu Dima Mihai Stan	soldat	reg. 6 linie
		„	„ 2 „
Bălenii Români	Comisie Dumitru Saileanu Gheorghe Vieru Dumitru	„	„ 3 „ „ 3 „ „ 7 dorobanți
Bălteni	Stan Lambru	„	„ 8 linie
Bărbulețu	Constantin Mircea Dobre Anton Radu Ion	„	„ 7 dorobanți „ 7 „ „ 7 „
Bezdead	Nițoiu Vasile Ciorbă P. Mateiu	sergent soldat	„ 7 „ „ 7 „
Bîlcuiurești	Gheorghe Nicolae	„	„ 7 „
Bogați	Mateiu Ion Niță Ion Vasile Radu	„	„ 1 linie „ 2 linie „ 7 dorobanți
Boșești	Dumitru Marin Niță Dumitru	„	„ 7 dorobanți „ 1 linie
Brănești	Rizea Ion	„	„ 8 linie
Broșteni	Stoica Ion	„	„ 3 linie
Cazaci	Ioniță Neagu	„	„ 8 linie
Crovu	Brezae Neacșu Iordache B. Marin Olteanu C. Marin	„	„ 6 linie bat. 2 vînători reg. 3 linie

Cobia	Nicolaescu Istrate	brigadier	reg. 4 călărași
	Liculescu Marin	soldat	reg. 6 linie
	Mușat C. Stan	"	4 linie
	Stoica Niță Soare	"	6 "
Cojasca	Mitroi Dumitru	"	2 linie
	Scarlat Savu	"	2 linie
Colibași	Pătrașcu Dumitru	caporal	" 3 linie
Comișani	Stan Mihai	soldat	" 8 linie
Cornățelu	Dinu Gheorghe	"	7 linie
	Drăgostin Gheorghe	"	2 linie
	Niță Tudorache	"	1 linie
	Răducu Dragomir	"	1 linie
Cornetu	Andrei Nae	"	2 art.
	Neacșu Nedelcu	"	6 linie
Costești	Prodan Stan	caporal	" 3 linie
	Pădureanu Dragomir	soldat	" 6 linie
	Radu N. Petre	"	3 linie
	Sivache Ion	"	6 linie
Cucuteni	Popescu Serb	sergent	bat. 2 vînători
	Chițu Ion	soldat	artilerist
	Grecu Nicolae	"	artilerist
	Paraschiva Ion	"	reg. 7 dorobanți
	Pîrvulescu Nae	"	7 "
Dobra	Mihăilescu Gheorghe	"	7 "
Dragodana	Bădescu Badea	"	4 călărași
Dragomirești	Miriță Paloșă Matei	"	1 linie
Gheboia	Ion Ion	"	4 călărași
	Ioniță Constantin	"	6 linie
Ghinești	Rizea Andrei	"	7 dorobanți
Glîmbocata	Ileana Niță Ion	"	7 "
Glodeni	Dinu Stan	"	6 linie
Gura Foi	Iosif Ghiță	"	7 dorobanți
Gura Ocnitei	Preda Voicu	"	8 linie
Hulubești	Gheorghe Stan	"	7 dorobanți
	Ion Stan	"	7 "
	Radu I. Ion	"	1 linie
Lucieni	Dragnea Nicolae	brigadier	" 4 călărași
	Dinu Dumitru	soldat	" 7 dorobanți
	Iordan Voicu	"	8 linie
	Mihai Radu	"	2 linie
Ludești	Ion Stan	"	bat. 2 vînători
	Spirea Constantin	"	reg. 8 linie
Mănești	Bondac Ilie	"	1 linie

Mătăsarui	Soare Nicolae Tănase Marin	soldat	bat. 2 vînători reg. 6 linie
Mogoșani	Nuță Nae	„	„ 7 linie
Moroeni	Burlacu Ion Pușpan I. Ion Roșilă Niță Ion	„ „ „	7 dorobanți 7 „ 7 „
Moțăieni	Barțoiu Ion Barțoiu S. Ion Popoiu Banu Porojan Ion Staicu Dragomir	„ „ „ „ „	7 „ 7 „ 7 „ 7 „ 7 „
Ocnița	Chivu Stan	„	„ 7 „
Odobești	Dudea Ioniță	sergent	„ 1 linie
Pătroaia	Bărcan Dinu Ilie Dumitru Marin Grigore Mihai Ghiță	soldat „ „ „	„ 6 linie „ 8 linie 7 dorobanți „ 8 linie
Perșinari	Ionescu Constantin Pătrănoiu Marin	„ „	„ 3 linie „ 3 „
Pietrari	Stan Marin	soldat	bat. 2 vînători
Petrești	Vlaicu Gheorghe	„	reg. 6 linie
Picior de Munte	Bădescu Badea Minescu Stan	„ „	„ 4 călărași „ 3 linie
Podu Bărbierului	Cazacu Dumitru	„	„ 7 linie
Poiana de Jos	Gheorghe Ion Stancu Dumitru	„ „	„ 2 roșiori „ 3 linie
Poiana de Sus	Lamba Anghel Mavroghene Gheorghe Pitulice Ștefan	„ „ „	7 dorobanți 7 „ 7 „
Potlogi	Badea Niță Gheorghe Marin	„ „	„ 3 linie „ 8 linie
Priboiu	Dincă Iordache	„	„ 4 călărași
Produlești	Georgescu Ion Filipeșcu Nicolae	sergent soldat	„ 3 linie reg. 1 artilerie
Puntea de Greci	Pană Crăciun	sergent	reg. 6 linie
Răzvad	Dumitru Ștefan Dragomir Constantin	soldat „	reg. 8 linie „ 8 „
Rîul Alb	Anghel Ghiță Anghelinu Gheorghe	soldat „	reg. 7 dorobanți „ 7 „
Runcu	Bunoiu Nicolae Olaru Ion Popa Ion Iosif Preotu N. Petre	„ „ „ „	7 „ 7 „ 7 „ 7 „

Slobozia Moară	Ion Constantin	soldat	„	4 călărași
	Ștefan Ion	„	„	2 linie
	Vasilescu Stoica	„	„	4 călărași
Șerbănești-Poduri	Brînzoiu Ghiță	„	„	4 „
	Colțoiu Niță Petre	„	„	6 linie
Tătărani	Andrei Iacob	„	„	7 dorobanți
	Bădică Marin	„	„	1 linie
	Ilinca N. Bucur	„	„	7 dorobanți
Titu	Voicu Costache	„	„	7 „
Țița	Albulescu Ion	sergent	„	7 „
Uliești	Anghel Stan	soldat	„	7 „
	Chivulescu Marin	„	„	4 călărași
	Iordache Iancu	„	„	4 „
	Radu Petrache	„	„	4 „
Urseiu	Bănescu Vasile	„	„	7 dorobanți
	Bucuroiu Ion	„	„	7 „
	Lungu Zamfir	„	„	8 linie
	Țapu I. Simion	„	„	7 dorobanți
	Țapu N. Constantin	„	„	7 „
Valea Mare	Ionescu Dobre	soldat	reg.	6 linie
	Suță Ruse	„	„	8 linie
Văcărești	Călin Vasile	„	„	3 linie
	Vlad Gheorghe	„	„	7 dorobanți
Viforîta	Dumitru Oprea	„	„	8 linie
	Ion Vintilă	„	„	8 linie
Vișinești	Moraru I. Gheorghe	„	„	7 dorobanți
	Moraru Gh. Nicolae	„	„	7 „
	Pupezescu N. Nicolae	„	„	7 „